

Coronaviruset

Uppföljning av hybridstrategin för covid-19-epidemin

Separat översikt, varierande tema

**Riskfaktorer för allvarlig
coronavirussjukdom i ljuset av inhemska
fall**

3.3.2021

Coronaviruset

Bakgrund

Åldern är den främsta riskfaktorn när det gäller allvarlig covid-19. Dessutom gör vissa underliggande sjukdomar att de som lider av dem löper större risk att drabbas av allvarlig coronavirussjukdom, behöva sjukhus- och intensivvård eller avlida i sjukdomen än den övriga befolkningen. Den underliggande sjukdomen eller behandlingen av den kan försvaga immunförsvaret och därigenom öka risken för allvarlig covid-19. Även den underliggande sjukdomen i sig kan försvåras av en coronavirusinfektion med hög feber. Å andra sidan är vissa folksjukdomar vanliga hos dem som smittats, tagits in på sjukhus och bland dem som avlidit helt enkelt av den orsaken för att de är vanliga bland befolkningen. THL följer med de underliggande sjukdomarnas inverkan på risken för allvarlig coronavirus-sjukdom.

För analysen har ett omfattande material samlats in från de nationella registren: Registret över smittsamma sjukdomar, Vårdanmälningsregistret för hälso- och sjukvården (Hilmo), Vårdanmälningsregistret inom den öppna primärvården (Avohilmo), Intensivvårdens kvalitetsregister samt FPA:s register över specialersättningar, Receptcentret och Receptarkivet. Materialet har sammanställts med hjälp av personbeteckningar, så att man ska kombinera personernas information från olika register.

De bekräftade covid-19-fall som plockats ut ur registret över smittsamma sjukdomar har kombinerats med andra register inom hälso- och sjukvården för att det ska vara möjligt att fastställa vilka som fått sjukhusvård och intensivvård på grund av covid-19 samt vilka som avlidit i sjukdomen. Vid fastställandet av medicinska riskgrupper har man förutom FPA:s material (rätten till specialersättning för läkemedel, Receptcentret och Receptarkivet) använt material för de senaste fem åren från Hilmo (specialiserad sjukvård) och Avohilmo (läkarbesök inom primärvården) för en del av sjukdomarna.

Hur undersöks om den underliggande sjukdomen är förknippad med en risk för allvarlig coronavirussjukdom?

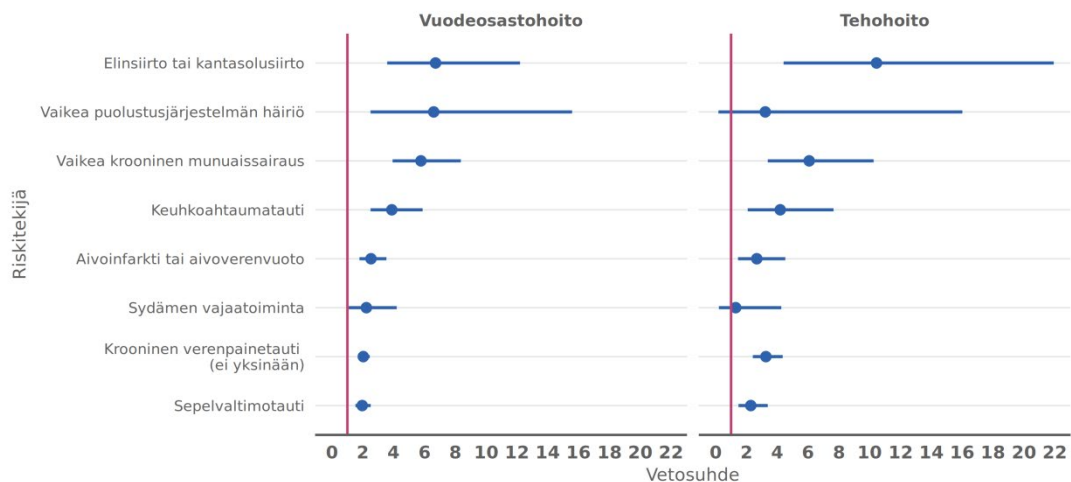
Får en större andel av dem som lider av en underliggande sjukdom sjukhusvård eller intensivvård på grund av covid-19 jämfört med personer som inte har den underliggande sjukdomen i fråga? Om andelen personer som lider av sjukdomen i fråga är större bland allvarligt sjuka covid-19-fall än bland personer med ett lindrigare sjukdomsförlopp, kan den underliggande sjukdomen anses ha samband med en allvarligare coronavirussjukdom. Risken för allvarlig covid-19-sjukdom hos 20–69-åringar som lider av en underliggande sjukdom jämfört med personer som inte har denna underliggande sjukdom (jämförelsegrupp) undersöktes med hjälp av oddskvoten (odds ratio, OR). Resultaten standardiserades enligt ålder och kön.

Sjukdomar som ökar risken för allvarlig covid-19 hos 20–69-åringar

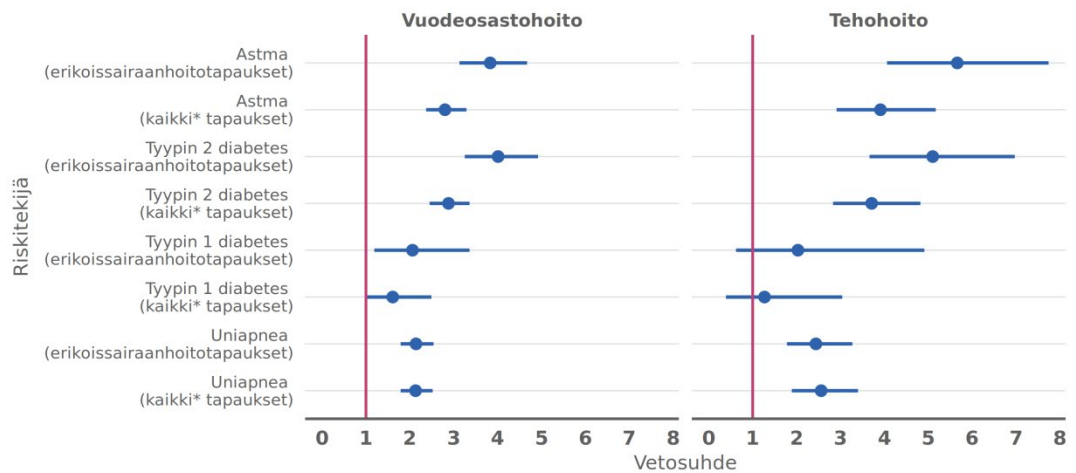
Risken för att hamna på sjukhus på grund av covid-19 (odds) är nästan sju gånger högre hos transplantationspatienter och hos personer med svår ärftlig störning i immunsystemet, nästan sex gånger högre hos personer med svår kronisk njursjukdom samt nästan fyra gånger högre hos personer med kronisk KOL (COPD) jämfört med personer som inte har denna sjukdom (Figur 1).

Sjukdomens svårighetsgrad påverkar risken för allvarlig coronavirussjukdom hos personer med astma, diabetes av typ 1 och 2 samt hos personer med sömnapné. Coronaviruspatienter som på grund av astma, diabetes av typ 1 eller 2 eller på grund av sömnapné har fått specialiserad sjukvård löper större risk (odds) att behöva sjukhusvård, intensivvård eller för att avlida jämfört med andra personer som lider av sjukdomen i fråga, om även de som vårdats på hälsovårdscentralen ingår (Figur 2).

Hos finländska 20–69-åriga coronaviruspatienter är risken för dödsfall (odds) i hematologiska cancerfall över tre gånger så stor och vid övriga cancerfall över sex gånger större än hos personer som inte har haft cancerdiagnosbesök inom hälso- och sjukvården under de två senaste åren. Risken kan i själva verket vara större, ifall alla som ingick i materialet skulle ha haft cancer under de senaste två åren. Tills vidare har det inte varit möjligt att ur registermaterialet utesluta uppföljningsbesök för personer som tidigare har haft cancer.

Figur 1. Risken för allvarlig covid-19 hos 20–69-åringar med en kronisk underliggande sjukdom jämfört med personer som inte har sjukdomen i fråga. Ålders- och könsstandardiserade oddskvoter (OR) och 95 % konfidensintervall per riskgrupp. Fall som registrerats senast 1.3.2021.

*Lättare fall som vårdats på hälsovårdscentralen ingår

Figur 2. Risken för allvarlig covid-19 hos 20–69-åringar med astma, med diabetes av typ 1 och 2 eller med sömnapné jämfört med personer som inte har sjukdomen i fråga. Ålders- och könsstandardiserade oddskvoter (OR) och 95% konfidensintervall per riskgrupp. Fall som registrerats senast 1.3.2021.

Mer information:

Heini Salo, specialforskare, fornamn.efternamn@thl.fi

Tuija Leino, överläkare, fornamn.efternamn@thl.fi